

Полтавська державна аграрна академія

Матеріали

**51-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів**

**«Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості у
контексті сучасних трансформацій»**

26-27 лютого 2020 року

м. Полтава

УДК 378.147

М 34

Редакційна колегія:

Шульга Л. В., начальник навчального відділу, професор кафедри маркетингу,

к.е.н., доцент

Колесніченко І. А., методист II категорії навчального відділу

Ткаченко Д. Р., секретар навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Комп'ютерна верстка – **Ткаченко Д. Р.**

***Відповідальність за правильність наведених статистичних даних,
фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез***

Матеріали 51-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості у контексті сучасних трансформацій».– Полтава: РВВ ПДАА, 2020. – 186 с.

ЗМІСТ

ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ.....	8
Адаптивний потенціал селекційно-цінних зразків кабачка зарубіжної селекції	
Кондратенко С. І., д.с.-г.н., старший науковий співробітник; Сергієнко О. В., к.с.-г.н., старший науковий співробітник; Ланкастер Ю. М., аспірант 4-го року навчання Інституту овочівництва і баштанництва НААН.....	8
Вплив самостійної роботи на отримання наукового досвіду у ЗВО спеціальності 201 Агрономія	
Гангур В. В., к.с.-г.н., старший науковий співробітник; Антонєць М. О., к.псих.н., доцент; Антонєць О. А., к.с.-г.н., доцент.....	9
Значення хімічної освіти в аграрному закладі вищої освіти	
Крикунова В. Ю., к.х.н., доцент	11
Наукова складова в структурі професійної підготовки здобувачів вищої освіти	
Короткова І. В., к.х.н., доцент	13
Особливості викладання меліорації для здобувачів вищої освіти агрономічної спеціальності	
Біленко О. П., к.с.-г.н.; Татаренко Г. Б., асистент	15
Оцінка якості професійної освіти	
Ромашко Т. П., к.х.н., доцент	16
Перспективи професії агронома	
Баган А. В., к.с.-г.н., доцент; Барат Ю. М., к.с.-г.н., доцент	18
Тестування, як ефективний метод контролю знань здобувачів вищої освіти спеціальності «Агрономія»	
Маренич М. М., к.с.-г.н., доцент; Юрченко С. О., к.с.-г.н., доцент	20
Формування екологічної політики академії в ході навчально-виховного процесу підготовки екологів	
Писаренко П. В., д.с.-г.н., професор; Самойлік М. С., д.е.н., професор; Плаксієнко І. Л., к.х.н., доцент	23
Шляхи підвищення практичної підготовки спеціалістів агрономічної служби	
Опара М. М., к.с.-г.н., доцент; Міщенко О. В., к.с.-г.н., доцент	25
Якість вищої освіти в Україні: проблеми і шляхи забезпечення	
Бараболя О. В., к.с.-г.н., доцент; Ляшенко В. В., к.с.-г.н., доцент; Колеснікова Л. А., к.с.-г.н., доцент	27
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	29
Актуальні проблеми підготовки докторів філософії (PhD) в контексті європейського вибору України	
Євстаф'єва В. О., д.вет.н., професор; Мельничук В. В., к.вет.н.; Бородай Є. О., к.вет.н.....	29
Актуальність підготовки здобувачів вищої освіти на факультеті ветеринарної медицини за дуальною формою здобуття освіти	
Панасова Т. Г., к.вет.н., доцент	30
Важливість розуміння динамічності процесів при вивченні інфекційних хвороб в умовах кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки в контексті сучасних трансформацій	
Передера О. О., к.вет.н., доцент.....	32
Деонтологічні підходи до забезпечення якості вищої освіти у сучасних умовах	
Киричко О. Б., к.вет.н., доцент; Дмитренко Н. І., к.вет.н., доцент; Шерстюк Л. М., старший викладач.....	34
Основні проблеми формування світоглядних орієнтирів лікаря ветеринарної медицини у контексті розвитку професійної компетентності здобувачів вищої освіти	
Локес-Крупка Т. П., к.вет.н., доцент; Каришева Л. П., старший	

викладач.....	36
Перспективи розвитку вищої освіти України в сучасних умовах	
Кравченко С. О., к.вет.н., доцент; Бурда Т. Л., завідувач навчально-наукової лабораторії терапії	38
Самовдосконалення як мотивація майбутніх лікарів ветеринарної медицини до їх розвитку та становлення фахівцями	
Канівець Н. С., к.вет.н., доцент; Шатохін П. П., к.вет.н., доцент; Каришева Л. П., старший викладач.....	39
Стан та можливості підготовки якісних фахівців ветеринарної медицини	
Бердник В. П., д.вет.н., професор; Бердник І. Ю., к.б.н., доцент; Коломак І. О., асистент	41
Створення якісної університетської освіти за умов соціальних трансформацій в Україні	
Звенигородська Т. В., к.вет.н.....	45
Шляхи забезпечення якості дисципліни «Екологічна паразитологія»	
Кручиненко О. В., к.вет.н., доцент	47
Шляхи забезпечення якості освіти на кафедрі хірургії та акушерства Полтавської державної аграрної академії	
Передера Р. В., к.вет.н., доцент	49
Шляхи забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»	
Щербакова Н. С., к.вет.н., доцент; Передера С. Б., к.вет.н., доцент; Передера Ж. О., к.вет.н., доцент	51
Шляхи підвищення якості освіти	
Авраменко Н. О., к.вет.н., доцент; Омельченко Г. О., к.вет.н., доцент	54
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	57
Використання інтерактивних методів навчання у процесі практичної підготовки майбутніх економістів	
Волкова Н. В., к.е.н.; Миколенко І. Г., к.е.н., доцент	57
Вимоги до якості освіти в сучасних реаліях ринку праці	
Махмудов Х. З., д.е.н., професор; Михайлова О. С., к.е.н., доцент; Писаренко С. В., к.с.-г.н., доцент	59
Дуальна освіта в Україні та світі	
Федірець О. В., к.е.н., доцент	61
Концептуальні засади інноваційного розвитку вищої освіти	
Олійник А. С., к.е.н.; Олійник Є. О., к.е.н.....	63
Місце інноваційного навчання у критеріальному комплексі якості освітнього процесу	
Щетініна Т. О., к.і.н., доцент	65
Окремі соціальні та політичні питання сучасного розуміння сутності традиційної вищої освіти	
Кальян О. С., к.ю.н., доцент; Осташова В. О., к.ю.н., доцент; Козаченко Ю. А., к.ю.н.....	67
Особливості формування професійної компетентності у майбутніх економістів	
Загребельна І. Л., к.е.н.; Могилат М. Г., к.е.н.....	69
Оцінювання якості вищої освіти та етапи її трансформації в Україні	
Бурлака О. П., методист навчального відділу; Кальна О. В., методист навчального відділу	70
Про досвід роботи із здобувачами наукового ступеня доктора філософії	
Пантелеймоненко А. О., д.е.н., професор	72
Проблеми якісної підготовки майбутніх менеджерів та шляхи їх вирішення	
Сазонова Т. О., к.е.н., доцент; Шульженко І. В., к.е.н., доцент; Вараксіна О. В., к.е.н., доцент	74

Силабус як засіб комунікації між викладачем та студентом	
Вакуленко Ю. В., к.с.-г.н., доцент; Петренко М. О., к.с.-г.н.; Бондаренко М. О., методист II категорії директорату навчально-наукового інституту економіки, управління права та інформаційних технологій.....	76
Співпраця зі стейкхолдерами в контексті підвищення якості підготовки фахівців за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування	
Лозинська Т. М., д.н.держ.упр., професор; Сердюк О. І., к.е.н., доцент.....	79
Студентоцентрикований підхід в освітньому процесі	
Браславець Т. М., керівник виробничої практики; Колесніченко І. А., методист II категорії навчального відділу.....	81
Сучасні аспекти реагування викладачів на перенесення дедлайнів здобувачами вищої освіти	
Зось-Кіор М. В., д.е.н., доцент; Дячков Д. В., к.е.н., доцент; Потапюк І. П., к.е.н., доцент	84
Сучасні тенденції інноваційних процесів у вищій освіті	
Таран-Лала О. М., д.е.н., доцент; Вороніна В. Л., к.е.н., доцент; Іщейкін Т. Є., к.е.н.; Лопушинська О. В., аспірант	85
Форми і методи професійно-орієнтованого навчання при впровадженні інформаційних систем на основі співпраці університетів та ІТ-компаній	
Копішинська О. П., к.ф.-м.н., доцент; Уткін Ю. В., к.т.н., доцент.....	87
Формування правосвідомості майбутніх підприємців у проектній діяльності	
Шведенко П. Ю., к.ю.н.; Мороз С. Е., к.пед.н.; Калашник О. В. к.т.н., доцент.....	92
Sectoral higher education as a key element of regional development	
Antonina Kalinichenko, professor of the Department of Information System and Technology, doctor of agricultural science, professor; Olha Minkova, associate professor of the Department of Information System and Technology, PhD; Victor Sakalo, associate professor of the Department of Technology and Equipment for Processing and Food Production, PhD, associate professor.....	94
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	97
Особливості захисту прав інтелектуальної власності в Україні	
Прасолов Є. Я., к.т.н., доцент	97
Роль, зміст і завдання фізико-математичних дисциплін в процесі підготовки майбутніх агроінженерів	
Антонець А. В., к.пед.н., доцент; Флегантов Л. О., к.ф.-м.н., доцент; Овсієнко Ю. І., к.пед.н., доцент; Рижкова Т. Ю., старший викладач.....	100
Силабус: виклик як можливість	
Костенко О. М., д.т.н., професор	102
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ.....	105
Академічна доброчесність як складова забезпечення якості освіти	
Дорошенко А. П., к.е.н., доцент; Єгорова О. В., к.е.н., доцент; Кончаковський Є. О., к.е.н., доцент	105
Використання прикладних методів дослідження при вивченні політологічних дисциплін	
Приходько С. М., к.політ.н., доцент	106
Вплив філософсько-релігійних ідей на формування особистості фахівців	
Дорогань-Писаренко Л. О., к.е.н., доцент; Литвин О. Ю., к.е.н., доцент; Чіп Л. О., к.е.н., доцент	108
Діджиталізація в популяризації обліково-аналітичної інформації	
Єрмолаєва М. В., к.е.н., доцент; Левченко З. М., к.е.н., доцент	110
Забезпечення якості вищої освіти як основна стратегія підготовки кадрів для розвитку АПВ	
Томілін О. О., д.е.н., доцент; Радочіна Ю. І., старший викладач	112

Забезпечення якості вищої освіти в інформаційну епоху	
Помаз Ю. В., к.і.н., доцент; Помаз О. М., к.е.н., доцент	114
Інтерактивні методи навчання як чинник підвищення якості освітніх послуг	
Тютюнник Ю. М., к.е.н., доцент; Рудич А. І., к.е.н., доцент; Песцова-Світалка О. С., к.е.н., доцент	116
Методичні прийоми викладання англійської мови	
Красота О. Г., к.е.н., доцент	118
Методологічні основи забезпечення якості викладання філософських дисциплін в умовах сучасних інформаційних технологій	
Шейко С. В., к.філ.н., доцент; Колодій О. С., к.пед.н.....	120
Мотивація до навчання як основний чинник підвищення якості вищої освіти	
Льченко А. М., к.пед.н., доцент	122
Напрями розвитку державної кадрової політики в галузі освіти	
Глушенко Ю. А., к.е.н., доцент	124
Окремі проблеми забезпечення якості вищої освіти	
Тютюнник С. В., к.е.н., доцент; Романченко Ю. О., к.е.н., доцент; Красота О. Г., к.е.н., доцент.....	126
Організаційні та методичні заходи підвищення якості курсових робіт	
Пономаренко О. Г., к.е.н., доцент	128
Організація безперервного підвищення кваліфікації викладачів закладів вищої освіти	
Нездойминого О. Є., к.е.н.; Красота О. Г., к.е.н., доцент	130
Особливості використання сучасних систем автоматизації бізнесу при підготовці фахівців з обліку і оподаткування	
Черненко К. В., к.е.н.; Романченко Ю. О., к.е.н., доцент	132
Особливості мотивації здобувачів вищої освіти покоління Z	
Лихопій В. І., завідувач аспірантури і докторантури	134
Особливості формування переліку та змісту вибіркових дисциплін з метою підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти	
Гринь В.І., методист II категорії навчального відділу; Москаленко Л.В., методист навчального відділу; Пастрома Л.І., завідувач навчально-консультаційного центру (пункту).....	136
Проблеми забезпечення якості викладання іноземної мови у ЗВО в контексті сучасних трансформацій	
Сахарова Л. М., старший викладач	138
Проблеми забезпечення якості вищої освіти та професійної мобільності випускників спеціальності облік і оподаткування	
Мац Т. П., к.е.н., доцент; Дугар Т. Є., к.е.н., доцент; Хомаківська Л. О., к.е.н., доцент.....	140
Проблеми організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти	
Мокієнко Т. В., к.е.н., доцент; Прийдак Т. Б., к.е.н.....	142
Самостійна робота здобувачів вищої освіти як спосіб адаптації до професійної діяльності	
Лега О. В., к.е.н., доцент; Яловега Л. В., к.е.н.....	144
Складові забезпечення якості освіти в реаліях сучасності	
Дроботя Я. А., к.е.н., доцент; Собчишин В. М., к.е.н.....	146
Сучасна вища освіта: проблеми та перспективи	
Грибовська Ю. М., к.е.н., доцент; Кононенко Ж. А., к.е.н., доцент	148
Сучасні аспекти забезпечення якості вищої освіти: ключові фактори та міжнародний досвід	
Ліпський Р. В., к.е.н.....	150
Сучасні тенденції якості освіти вищої школи	
Пилипенко К. А., д.е.н., доцент; Карпенко Н. Г., к.е.н., доцент	152

Сучасні технології навчання іноземних мов	
Воловик Л. Б., к.філол.н., доцент	155
Тестування якісних ознак доповіді магістра при підготовці до захисту кваліфікаційної роботи	
Плаксієнко В. Я., д.е.н., професор; Канцедал Н. А., к.е.н., доцент	156
Формування життєвих компетентностей здобувачів вищої освіти як аспекту забезпечення якості освіти	
Подлесна Г. В., к.псих.н., доцент	159
Формування стилістичної компетентності філологів-перекладачів	
Сизоненко Н. М., к.філол.н., доцент	163
Формування фахових цінностей у здобувачів вищої освіти у процесі навчання іноземної мови за професійним спрямуванням	
Сільчук О. В., к.пед.н.; Воскобойник В. І., к.філол.н., доцент	165
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА.....	168
Біоетика в наукових контекстах сучасності	
Чижанська Н. В., к.біол.н., доцент	168
Вирішення назріваючих проблем по забезпеченню тварин кормовими засобами при вивченні дисципліни заготівля та контроль якості кормів	
Рак Т. М., к.с.-г.н.; Ульянов С. О., к.с.-г.н., доцент	169
Дуальна освіта як нова форма надання освітніх послуг	
Будник Н. В., к.т.н., доцент; Кайнаш А. П., к.т.н., доцент	171
Збалансування викликів та можливостей модернізації навчання за спеціальностями аграрного напрямку	
Усачова В. Є. к.с.-г.н.; Березницький В. І., старший викладач; Чухліб Є. В., к.с.-г.н.....	174
Організація інтерактивних методів навчання під час викладання дисципліни «Моделювання селекційних і технологічних процесів у тваринництві»	
Желізняк І. М., старший викладач; Карунна Т. І., к.с.-г.н.; Шаферівський Б. С., к.с.-г.н.....	176
Освіта в умовах цифрової трансформації	
Усенко С. О., к.біол.н., старший науковий співробітник; Шостя А. М., д.с.-г.н., старший науковий співробітник	178
Проблеми і шляхи забезпечення якості викладання дисципліни «Технологія виробництва молока і яловичини» у контексті сучасних трансформацій	
Мороз О. Г., к.с.-г.н., доцент; Чухліб Є. В., к.с.-г.н.; Березницький В. І., старший викладач.....	180
Робочий зошит здобувача вищої освіти як мотивуючий компонент навчально-методичного процесу вивчення дисципліни	
Васильєва О. О., к.с.-г.н., доцент	182
Сучасні вимоги до випускників освітньо-професійної програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»	
Кузьменко Л. М., к.с.-г.н.....	184

- відповідність освіти сформованим в державі освітнім стандартам;
- вимоги роботодавців до кваліфікації працівників;
- рівень заробітної плати висококваліфікованих спеціалістів.

Внутрішніми складовими забезпечення якості освіти є [2]:

- середовище в якому здійснюється освітній процес – конкретний заклад вищої освіти з його управлінням освітнім процесом, з його науково-методичною роботою, з його кваліфікованими кадрами, технічним забезпеченням процесу навчання та забезпеченням навчальними матеріалами;
- втілення освітнього процесу завдяки педагогічній майстерності конкретного викладача, ефективності методик викладання, створення викладачем особливого мікроклімату на лекціях, практичних заняттях, семінарах, можливість отримання практичного досвіду під час навчання;
- результати отриманих знань – рівень знань та вміння їх інтерпретації, розвиток мислення здобувачів вищої освіти, здатність використовувати фундаментальні наукові знання у професійній діяльності, здатність використання отриманих теоретичних та практичних знань для діагностики та моделювання конкретної ситуації в межах обраної спеціальності, здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань;
- інструменти контролю рівня знань та вміння їх використовувати не завдаючи психологічної шкоди здобувачу вищої освіти. Саме дані інструменти та вдале їх використання нададуть підстави вчасного виявлення прогалин у якості навчання та пошуку шляхів до їх ліквідації.

Список використаних джерел

1. Анненкова І. П. Критерії і показники якості освіти у ВНЗ. 2011. № 8. URL: http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/journals/2011/NiO_8_2011.
2. Романенко Ю.А. Якість освіти: сутність поняття та оцінювання. URL: <http://ea.donntu.edu.ua/bitstream/123456789/17504/6/romanenko.pdf>.

СУЧАСНА ВИЩА ОСВІТА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Грибовська Ю. М., к.е.н., доцент;

Кононенко Ж. А., к.е.н., доцент

Відповідно до ст. 28 Закону України «Про вищу освіту» в Україні діють заклади вищої освіти трьох типів: 1) університет; 2) академія, інститут; 3) коледж [3].

Професійна (професійно-технічна) освіта є складовою системи освіти України і регулюється Законом України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» [4]. Починаючи з 2020 р. в училищах студенти отримуватимуть не вищу, а фахову передвищу освіту.

Нинішня система вищої освіти включає значну кількість закладів вищої освіти. Станом на початок 2018-2019 навчального року в Україні налічувалося 652 заклади вищої освіти, з них коледжі, технікуми, училища – 370; університети, академії, інститути – 282. Загальна кількість здобувачів вищої освіти за даний період – 1522,2 тис. осіб, з них у коледжах, технікумах,

училищах – 199,9 тис. осіб; в університетах, академіях, інститутах – 1322,3 тис. осіб [5].

Відповідно, система освіти стала надто масштабною та неефективною, особливо якщо врахувати зменшення чисельності студентського контингенту, що обумовлено від'ємним показником природного приросту населення і посиленням міжнародної академічної мобільності.

Знання англійської мови є не лише проявом освіченості, а й суттєвим фактором економічного зростання країни. Проте актуальним залишається поліпшення якості викладання англійської мови як фахової дисципліни.

Міністерством освіти та науки України затверджено Концепцію розвитку англійської мови в університетах, оскільки зростає важливість знання англійської мови всіма фахівцями. З неангломовних країн Європи Україна перебуває на 28 місці із 32. Концепція передбачає, що до 2023 р. рівень володіння англійською мовою на рівні B1 буде обов'язковим під час вступу на бакалавра [2, с. 8].

Для стимулювання університетів і здобувачів вищої освіти до підтримання знань англійської мови на рівні B2 під час магістратури запропоновано ввести оцінювання англійської мови як компонента ЄДКІ в режимі «склав/не склав».

На основі зібраних даних про функціонування у 2018 р. закладів вищої освіти (III-IV рівнів акредитації) Міністерством фінансів України здійснено порівняльний аналіз їх діяльності. Дані були зібрані по закладах вищої освіти, що знаходились у сфері управління Міністерства освіти та науки, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства культури й Державної податкової служби. Всього проаналізовано дані по 176 закладах вищої освіти, в яких навчалось 347 тис. студентів за державним замовленням. Сукупні видатки державного бюджету (загальний фонд) на оплату послуг з підготовки фахівців цими закладами у 2018 р. становили 16 млрд грн. Дані підтвердили, що найбільша за обсягами підготовка фахівців за кошти державного бюджету здійснювалася закладами вищої освіти, які сконцентровані в 5 регіонах: м. Києві й Харківській, Львівській, Дніпропетровській та Одеській областях. Ці заклади навчають понад 60 % відсотків студентів за держзамовленням, на підготовку яких припадає понад 67 % витрат державного бюджету [1].

Середні розрахункові витрати на підготовку одного студента за державним замовленням в 2018 р. становили 46 тис. грн, однак по окремих закладах, цей показник перевищує середнє по країні значення в 2-3 рази.

Попри те, що Україна витрачає порівняно високу частку державного бюджету на вищу освіту, чинна модель розподілу коштів у системі призводить до їхнього розпорощення між великою кількістю закладів вищої освіти, викладачами та студентами. При цьому викладачі отримують неконкурентну заробітну плату, а коштів на оновлення матеріальної бази не вистачає.

За чинної моделі фінансування держава гарантує мінімальні видатки – на заробітну плату, стипендії та частково на комунальні послуги. На інші видатки заклади вищої освіти вимушені самостійно шукати джерела фінансування, у першу чергу – за допомогою залучення коштів студентів контрактників.

Одним із шляхів вирішення проблеми фінансування є підвищення ефективності використання бюджетних коштів за рахунок:

1. Створення спільних програм, які сприятимуть об'єднанню та більш ефективному використанню ресурсів закладів вищої освіти.

2. Запровадження профілізації закладів вищої освіти та законодавчого закріплення вимоги у Законі України «Про вищу освіту», зокрема, диференціювання вимог щодо прав і обов'язків закладів різного типу, їх фінансування, вимог до них тощо.

3. Оптимізації мережі та штатної чисельності закладів вищої освіти з урахуванням критеріїв:

- ефективності (співвідношення результатів діяльності і витрат);
- позиції українських вишів у провідних світових рейтингах;
- конкурентоспроможності системи вищої освіти (сучасна матеріальна база, професорсько-викладацький склад, енергоефективність).

Список використаних джерел

1. Видатки на освіту. URL: <https://mof.gov.ua/uk/the-reform-of-education> (дата звернення 22.01.2020).

2. Короденко М. Англійська у вишах: крок за кроком. *Освіта України*. 2019. № 29. 22 липня. С. 8-9.

3. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 22.01.2020).

4. Про професійну (професійно-технічну) освіту : Закон України від 10 лютого 1998 р. № 103/98-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show> (дата звернення 22.01.2020).

5. Статистичні дані про заклади вищої освіти України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 22.01.2020).

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Ліпський Р. В., к.е.н.

Лісабонська стратегія ЄС, визначила стійке та динамічне економічне зростання держави шляхом орієнтації економіки на знання, яке на пряму залежить від збалансованої взаємодії між трьома компонентами «трикутника знань»: освіти-науки-інновацій. Наука в цьому трикутнику відіграє, безумовно, важливу роль: генерує знання, які впливають на успішність інших двох вершин трикутника – передаються в процесі навчання і призводять до виникнення нових комерційно привабливих інноваційних продуктів та послуг.

Стратегія соціально-економічного розвитку ЄС на період до 2020 року, окреслила пріоритетність інтелектуального зростання і необхідність покращувати умови та доступ до фінансування саме для науки та інновацій. Важливим пріоритетом зазначеної європейської інноваційної системи було формування Європейського дослідницького простору (European Research Area) – процес, який повинен був до 2020 року доповнити чотири свободи

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

**51-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів**

**«Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості у контексті сучасних
трансформацій»**

Підп. до друку 17.02.2020. Формат 60x90 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 14. Обл.-вид. арк. 0,7. Тираж 100 пр. Зам. 1.
Гарнітура Times New Roman Cyr.

Видання та друк – Редакційно-видавничий відділ Полтавської державної аграрної академії
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2174 від 26.04.2005 р.
Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.